

2023-09-05 Nr. NV-2210

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-969(3) TAIS-23-10192(4)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 32, 54, 59 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO 2 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2763 (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-07-13	Krašto apsaugos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-09-04	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių K. Vilkauskio, E. Sabučio ir D. Šakalienės pateiktu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 32, 54, 59 straipsnių ir Įstatymo 2 priedo pakeitimo įstatymo projektu NR. XIVP-2763 (toliau – Įstatymo projektas) siekiama didinti Lietuvos piliečių motyvaciją stoti į savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ilgiau ir kokybiškiau joje tarnauti, pereiti į profesinę karo tarnybą ir tokiu būdu geriau pasiruošti teritorinei krašto gynybai (siūloma didinti karių savanorių tarnybos amžių; mažinti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos trukmę, būtiną aukštesniam laipsniui gauti; numatyti galimybes kariams savanoriams po savaitgalinių lauko taktikos pratybų ar taikos meto užduočių vykdymo suteikti 1 dieną apmokamų atostogų; gauti priedą budint taikos meto užduočių pajėgose, budintiems greitojo reagavimo pajėgose).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu **siūloma pritarti Įstatymo projekto tikslui**, tačiau, įvertinus šiam tikslui pasiekti Įstatymo projekte siūlomų priemonių tikslingumą, **nepritari Įstatymo projektui**. Įstatymo projektui nepritariama dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekto 1 straipsniu siekiama numatyti galimybę kario savanorio sutartį pratęsti, iki kariui sukaks 63 metai (šiuo metu įstatyme nustatyta iki 60 metų). Pažymima, kad kario savanorio tarnybos trukmė, iki jam sukaks 60 metų, yra susieta su nustatytu išleidimo į dimisiją amžiumi. Šios dvi amžiaus ribos (kario savanorio tarnybos trukmė ir išleidimo į dimisiją amžius) yra neatsiejamai susijusios. Nustatant dimisijos amžių vertinamos karių galimybės efektyviai vykdyti nustatytas užduotis tiek taikos, tiek karo metu, esant padidintam psichologiniam ir fiziniam krūviui. Poreikio didinti karių savanorių tarnybos amžių šiuo metu nėra, nes Krašto apsaugos savanorių pajėgų vienetai šiuo metu yra sukomplektuoti 100 procentų. Karių savanorių tarnybos amžiaus pailginimas sumažintų galimybę ginkluotai šalies gynybai parengti didesnę Lietuvos piliečių skaičių ir padidinti aktyvųjį kariuomenės personalo rezervą.

2. Įstatymo projekto 2 straipsniu numatoma galimybė mažinti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos trukmę, būtiną aukštesniam laipsniui gauti. Pažymima, kad sumažinti reikalavimai aukštesniam laipsniui gauti sudarytų sąlygas kariams savanoriams gauti aukštesnį laipsnį neįgijus pakankamai patirties vykdant turimo laipsnio pareigas, skirtąsi profesinės karo tarnybos kario ir kario savanorio kompetencija, vykdant to paties laipsnio pareigas ir turint tą patį laipsnį. Taip pat sumažinus tarnybos trukmę kariui savanoriui būtų sunku įgyti aukštesniam laipsniui gauti reikalingą kvalifikaciją, nes karjeros kursai trunka kelis mėnesius, o savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karių rengimo trukmė per metus yra nuo 20 iki 50 dienų.

3. Įstatymo projekto 3 straipsniu numatoma galimybė kariams savanoriams po savaitgalinių lauko taktikos pratybų ar taikos meto užduočių vykdymo suteikti 1 dieną apmokamų atostogų, siekiant atkurti visą darbingumą ir numatant, kad bendra šių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 24 kalendorinės dienos per metus. Pažymima, kad siūloma iki 24 kalendorinių dienų atostogų trukmė per metus yra nepagrįsta ir neproporcingai ilga, nes Lietuvos Respublikos darbo kodeksas nustato 20 darbo dienų atostogas už kalendorinius metus, kai darbo santykiai trunka nuolat. Atkreipiamas dėmesys, kad siūlomas reglamentavimas neišsamus: neaiškus atostogas suteikiantis ir už jas apmokantis subjektas, taip pat neįvertinta aplinkybė, kad ne visi savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai turi darbo santykius. Jei atostogas būtų pavesta suteikti Lietuvos kariuomenei, toks reguliavimas prieštarautų savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos koncepcijai. Suteikiant atostogas po pratybų, kariai būtų papildomai šaukiami į tarnybą ir jiems būtų mokamas numatytas tarnybinis atlyginimas, todėl labai padidėtų pašaukimo į tarnybą dienų skaičius, lyginant su šiuo metu nustatytu nuo 20 iki 50 dienų per vienus metus skaičiumi. Jei atostogas būtų pavesta suteikti darbdaviui, toks teisinis reguliavimas sukeltų papildomą finansinę naštą darbdaviams, todėl turėtų būti apsvaistytas Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

4. Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamas Įstatymo 2 priedas „Profesinės karo tarnybos karių tiesiogiai vykdomos pareigos, susijusios su ypatinga specifiška, užduotys, kurioms atlikti reikia ypatingos psichologinės ir fizinės ištvermės, ir šias pareigas bei užduotis atitinkančių priedų dydžiai“. Pažymima, kad Įstatymo 2 priedas nustato priedus profesinės karo tarnybos kariams, o ne savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, todėl siūlymas papildyti Įstatymo 2 priedą neatitinka Įstatymo projekto tikslo. Pažymėtina, kad įtraukti į budinčių taikos meto užduočių pajėgose sąrašus kariai savanoriai ir kiti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai budi ir atvyksta į tarnybą savanoriškai. Neatvykusieji, priešingai nei tie, kurie atvyko vykdyti taikos meto užduočių, yra nešaukiami į tarnybą ir kario statuso neįgyja, o tai reiškia, kad jiems netaikoma teisinė atsakomybė ir tarnybos aprūpinimo sąlygos.

Vyriausybės išvadoje patiektos priežastys, kodėl nepritariama Įstatymo projektui, yra pagrįstos ir argumentuotos.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui, įgyvendinimo mechanizmas nereikalingas.

STEBĖSENA

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui, įgyvendinimo stebėseną netikslinga.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas derintas su visomis suinteresuotomis institucijomis. Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija ir patikslintas pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Kritinių nesuderintų pastabų nėra.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalius Labanauskas

Planavimo biuras, patarėjas